

Höors kommun
kommun@hoor.se

2018-12-20

1 (23)

Dnr 405-2018:6977

Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Tjörnarp skola i Höors kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tjörnarps skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösansvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tjörnarps skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor på ett systematiskt sätt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete.
- Att rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utveckla undervisningens innehåll och arbetsätt till aktuell elevgrupp så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i låg utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utbildningen präglas av studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att analysera eventuella skillnader i omdömen i syfte att förbättra likvärdigheten och höja bedömningarnas kvalitet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 21 juni 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6977) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9 och 10, 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen till Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att rektorn inte skapar en grund för utveckling av undervisningen. Det saknas uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat. Det finns inget strukturerat och långsiktigt arbete med att följa upp och analysera skolenhetens resultat och undervisningens genomförande. Avsaknaden av analys medför att rektor inte heller kan genomföra välöversvägda utvecklingsåtgärder och fatta beslut om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Rektor leder och styr inte heller ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Slutligen leder och organiserar rektor inte det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdragen.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten upprättat under besöket.

Ett strategiskt jämställdhetsarbete saknas på skolan

Granskningen visar att skolan inte har ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds och styrs av rektor. Utredningen visar att skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Lärare, elevhälsans representanter och rektor uppger i intervjuer att det inte finns ett arbete kring jämställdhet på skolan. Lärare berättar att jämställdhetsarbetet har bestått i en frivillig kurs under höstterminen i normkritiskt förhållningssätt, i vilken flertalet lärare deltog. I den inskickade dokumentationen saknas en jämförelse mellan pojkars och flickors kunskapsresultat, vilket även rektor bekräftar. Trots att ett strategiskt jämställdhetsarbete saknas på skolan bedömer Skolinspektionen att skolan i första hand behöver utveckla nedan beskrivna utvecklingsområden.

Rektor följer inte upp och analyserar skolans resultat

Skolinspektionens granskning av Tjörnarps skola visar att rektor på Tjörnarps skola inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten eller värdegrundsuppdraget, detta framkommer i intervjuer med lärare, elevhälsans representanter och rektor. Av insänt material framgår att det saknas en aktuell sammanställning av skolans kunskapsresultat. I skolans insända dokumentation inför kvalitetsgranskningen, en kvalitetsrapport från läsåret 2014/2015, redovisas enbart resultat från nationella prov i årskurs 3. Värdegrundsfrågor integreras emellertid i undervisningen enligt intervjuer med lärare och observerade lektionsbesök men rektor följer inte upp värdegrundsuppdraget på skolövergripande nivå och kan därmed inte säkerställa att ett värdegrundsarbete bedrivs på skolan. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierade utvecklingsområden.

Rektor behöver utveckla det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektor har säkrat upp organisationen kring en obehörig lärare som ska undervisa i ett ämne under kommande termin. Den obehöriga läraren kommer att få handledning av en behörig lärare. Granskningen visar vidare att rektorn inte leder och organiserar verksamheten och att ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag saknas. Schemalagda möten för arbetslag, rektors möte med lärare och arbetsplatsträff finns inplanerade, dock saknas struktur på dessa möten för att de innehållsmässigt ska innebära samverkan, enligt intervju med lärare. Elevhälsans kompetenser saknar forum för samverkan med skolans personal. Att rektor behöver utveckla det pedagogiska arbetet på skolan utvecklas nedan under rubriken Identifierade utvecklingsområden.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor på ett systematiskt sätt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete.

- Att rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete samt att rektor inte leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag.

Av 2 kap. 9§ skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Enligt Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet är rektor ansvarig enligt 2 kapitlet 8 § för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektor behöver vidare skapa en organisation där lärandet står i centrum, där rektor kommunicerar tydliga mål och förväntningar med fokus på elevernas lärande. Huvudmannen är ansvarig att ge rektor stöd och förutsättningar att utföra sitt uppdrag och i detta växelspel skapas förutsättningar för ett gott pedagogiskt ledarskap.¹

Rektor följer inte upp och analyserar skolans resultat

Skolinspektionens granskning av Tjörnarps skola visar att rektor på Tjörnarps skola inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten samt att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av insänt material framgår att det saknas en aktuell sammanställning av skolans kunskapsresultat. I skolans insända dokumentation inför kvalitetsgranskningen, en kvalitetsrapport från läsåret 2014/2015, redovisas enbart resultat från nationella prov i årskurs 3. Därutöver frågade Skolinspektionen efter en sammanställning av resultat från år 2016-2018 för årskurs 1 i läsförståelse och årskurs 3 i fem ämnen/ämnesblock. Tjörnarps skola inkom med kunskapsresultat för årskurs 1 i läsförståelse för år 2018 samt ett av fem efterfrågade kunskapsresultat från år 2017 för elever i årskurs 3, resterande uppgifter har ej redovisats.

---

¹ Skolinspektionen (2012) Rektors ledarskap med ansvar för den pedagogiska verksamheten, Kvalitetsgranskning Rapport, s. 6ff.

Av intervjuer med lärare, elevhälsoteamet och rektor framkommer att skolan inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten eller värdegrundsarbetet. Lärare uppger att de inte har blivit ombudade att rapportera in resultat eller analysera resultat under föregående termin. I intervjuer med representanter för elevhälsan framgår att de inte känner till på vilket sätt rektor följer upp skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete. Rektorn uppger i intervju att kunskapsresultaten inte följts upp eller analyserats samt att det saknas en rutin för när resultaten ska granskas.

Av intervjuer med lärare framkommer att värdegrundsfrågor integreras i undervisningen, detta bekräftas även av observationer. Emellertid uppger rektor att hon inte följer upp värdegrundsuppdraget på skolövergripande nivå och att skolan saknar ett strukturerat och långsiktigt värdegrundsarbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att skapa ett systematiskt arbete med att följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling för alla årskurser från förskoleklass till årskurs 3.² Därtill behöver rektor skapa strukturer för att följa upp värdegrundsarbetet på skolan, detta för att säkerställa att värdegrundsperspektiven genomsyrar undervisningen. Rektor behöver även inkludera lärare och elever i uppföljningsarbetet.

Rektor behöver utveckla det pedagogiska arbetet på skolan

I inkommen dokumentation och i intervjuer framkommer att rektor skapar förutsättningar för lärare att samverka genom olika mötesfora; arbetslagsmöten, rektors möte med lärare och arbetsplatsträffar. Rektorn har planerat in lärgruppstillfällen i kalendariet för läsåret då skolans personal ska kompetensutveckla sig inom neuropsykiatriska funktionshinder. Idag, uppger lärare, är mötena tillfällen för samtal utan struktur, och det finns en osäkerhet kring vem som leder arbetslagsmötena. De berättar vidare att elevhälsoteamet inte har gemensamma möten utan diskuterar individärenden när tillfälle ges. I intervjuer med representanter för elevhälsan uppger de att det saknas struktur för samverkan både inom elevhälsan och mellan elevhälsoteamet och lärare.

---

² Skolverket (2012) *Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*, Stockholm: Fritzes, s. 11 ff.

I intervjuer med elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att skolans arbets- och förhållningssätt inte är kända av alla. Lärare säger att de vill diskutera undervisningen med kollegor samt att de gemensamt vill diskutera strategier för att exempelvis skapa studiero i klassrummet, vilket de i dagsläget inte gör på arbetslagsmöten eller rektors möte med lärare.

Rektorn uppger att det saknas ett uttalat uppdrag kring vad arbetslagsmötena ska handla om. Rektorn säger vidare att arbetslaget ska skicka protokoll efter möten men att hon ännu inte fått något protokoll. Rektorn förklarar det med att arbetet är i en uppstartsfas. Försteläraryupdraget är nytt för höstterminen 2018 och vid tiden för granskningen saknas en tydlig struktur enligt lärare och rektor. I mejlkommunikation efter Skolinspektionens besök på skolan skriver rektorn att det pedagogiska ledarskapet är det som allra minst hinns med i rektorsuppdraget och att huvudmannen är medveten om problematiken.

På fråga från Skolinspektionen hur rektor följer upp om lärare har bra förutsättningar för att utföra sitt uppdrag svarar lärare att de inte har pratat med rektor om det, utan att lärare själva kontaktar rektor med en förfrågan när det finns ett behov de själva inte kan tillgodose. Lärare säger att de inte har diskussioner med rektorn om förutsättningar för att utföra uppdraget som lärare.

Det framgår av intervjuer med rektorn och lärare att rektorn ger förutsättningar i form av tid för samverkan mellan lärare samt att obehöriga lärare får en planerad introduktion. Men det framgår även att det saknas ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen samt att skolans arbets- och förhållningssätt är otydliga.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektor att skapa en struktur på skolan för lärares samverkan, en struktur med både ramar och innehåll, utifrån skolans behov. Skolan behöver ha tydliga och kända arbets- och förhållningssätt där mandat, roller och ansvar är tydliggjorda och kända för all personal, lärare, fritidshemspersonal och elevhälsa. Olika team och funktioner (exempelvis arbetslag, elevhälsa och förstelärare) ska veta vilka uppdrag och mandat de har samt hur de ska samverka för att främja undervisningen och elevernas lärande och utveckling.

Rektorskapet innebär att sätta upp tydliga mål och förväntningar med fokus på elevernas lärande och kunskapsutveckling. Samtidigt som det för rektor är viktigt att ge förutsättningar till lärare att utveckla sin kompetens genom exempelvis kollegialt lärande och tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningens kvalitéer. Skolan behöver med rektors hjälp skapa en struktur där

lärare och elevhälsa samarbetar för att utveckla undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo.³

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap.

9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner med kunskapskrav

---

De övergripande skälen för Skolinspektionens bedömning är att granskningen visar att undervisningen huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Av intervjuer och observationer framgår att undervisningen mestadels är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Det framkommer att lärare i stora delar ger ett aktivt och anpassat lärarstöd till elever samt att lärarna arbetar med att göra eleverna delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Granskningen visar emellertid att lärare i begränsad omfattning arbetar med att utmana och stimulera eleverna.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

---

³ Skolverket (2014) *Elevhälsans uppdrag – främja, förebygga och stödja elevernas utveckling mot målen*.

Undervisningen präglas av variation och struktur

Skolinspektionens granskning av Tjörnarps skola visar att undervisningen mestadels är målfokuserad, varierad och strukturerad samt innehåller aktivt lärarstöd. Lärare skapar en varierad undervisning bestående av en balans mellan olika aktiviteter.

Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärare förklarar syftet med lektionen och olika lektionsmoment och att dessa överensstämmer väl med målen i läroplanen. Granskningen visar vidare att lärare företrädesvis ger ett aktivt lärarstöd så att eleverna kan komma igång med sina uppgifter och förstår vad de ska göra. Elever berättar exempelvis att lärare ger ledtrådar och förklarar på ett nytt sätt utan att ge det rätta svaret när elever ber om hjälp. Någon elev säger att läraren hjälper till att förklara svåra ord. På flera observerade lektioner går läraren runt i klassrummet och hjälper eleverna, både att starta upp, kolla av att de är på gång och förklarar på nytt när det behövs. Rektorn berättar att hon inte har sett de nya lärarna undervisa men att hon bedömer att det finns en struktur i alla lärares undervisning.

Flera observerade lektioner ger exempel på variation i form av lärarledd inledning, därefter arbete enskilt, i par eller i grupp och vid avslut en gemensam genomgång. Aktiviteterna på lektionerna utformas så att det blir variation och balans i undervisningen. Vid genomgångar ställer lärare frågor till eleverna, lyssnar in elevernas frågor och vid något tillfälle ber läraren eleverna skriva på tavlan. Eleverna får olika verktyg att lösa uppgifter, lärare använder sig av klossar och andra fysiska föremål i exempelvis matematik som eleverna använder för att visualisera och konkretisera matematiken. Observerade lektioner innehåller ofta gemensamma genomgångar följt av enskilt arbete och avslutas med exempelvis högläsning eller rörelse. Lärare uppger att de börjar lektionen i helklass, avslutar i helklass och att eleverna arbetar självständigt i mitten. Några observerade lektioner avslutas utan uppföljning i helklass med att eleverna plockar undan och går på rast.

Eleverna ges i huvudsak möjlighet till reflektion och att utvärdera undervisningen

Granskningen visar att det sker ett visst arbete på skolan vad gäller elevers möjlighet till reflektion över sitt lärande och utvärdering av undervisningen. Det finns exempel i form av lärloggar där eleverna beskriver vad de arbetat med och vad de lärt sig vilket både lärare berättar om och Skolinspektionen har observerat detta vid lektionsbesök. Eleverna berättar att arbetet med att skriva i loggar är helt nytt. Vid flertalet observerade lektioner finns lektioner med gemensamt avslut innehållande reflektion, summering och framåtblick. Rektorn uppger att hon inte känner till hur lärarna arbetar med elevernas delaktighet i undervisningen men att hon känner till att lärare muntligt, tillsammans med eleverna, utvärderat vad de lärt sig.

Eleverna stimuleras och utmanas inte tillräckligt

Granskningen visar att elever till viss del motiveras att lära samt att lärare i olika utsträckning har höga förväntningar. Några elever berättar i intervju att lärare har höga förväntningar på eleverna och att vissa lärare uppmuntrar dem. Elever uppger i intervjuer att några lärare ger beröm och att vissa lärare peppar elever att klara en uppgift när eleven själv inte tror på sin förmåga. Det finns även elever som upplever att de inte får beröm och att de endast blir peppade av ett fåtal lärare. Lärare ger exempel på hur de uppmuntrar och berömmar arbetsinsatsen även om resultatet behöver förbättras. Lärare säger i intervju att de inte lyckas motivera alla elever.

Granskningen visar vidare att eleverna inte får stimulans och utmaningar i undervisningen. Elever berättar att de väntar länge på läraren när de behöver hjälp eller är klar med en uppgift och att de sedan får ny uppgift med liknande svårighetsgrad. Vid några observerade lektioner är det lång och upprepad väntan för eleverna som räcker upp handen. När eleverna väntar på att läraren ska komma arbetar de inte. Rektorn säger att hennes uppfattning är att lärare har höga förväntningar på eleverna men att hon inte känner till om alla lärare ger utmaningar till elever som behöver det. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utveckla undervisningens innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att undervisningen behöver utvecklas så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

En central utgångspunkt i skollagen⁴ och läroplanen⁵ är att undervisningen ska utgå från och anpassas efter de enskilda elevernas olika behov och förutsättningar. Varje elev ska ges ledning och stimulans efter sina förutsättningar. En utmanade undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter, som utvecklar och utmanar deras tänkande. Detta anses i sin tur främja och stärka elevernas motivation och engagemang i undervisningen.⁶

Granskningen visar att eleverna inte utmanas och stimuleras så att de kan nå längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna berättar att de endast ibland kan få svårare uppgifter om de tycker att en uppgift är för lätt. Eleverna uppger att de ibland får rita när de är klara med en uppgift eller vänta tills klassen är klar. Elever berättar också att de väntar länge på läraren när de räcker upp handen, vilket Skolinspektionen också ser i några av sina observationer och när eleverna väntar på att läraren ska komma arbetar de inte. Eleverna säger också att när de är färdiga med uppgiften får de en ny uppgift med liknande svårighetsgrad. Elever uppger även att klassen oftast arbetar med samma uppgift men att det förekommer att elever kan få arbeta med andra uppgifter inom vissa ämnen. Lärare säger att eleverna tycker att läromedlet är tråkigt men lärarna uppger samtidigt att de vill använda samma läromedel i alla årskurser för att behålla en röd tråd i undervisningen.

Lärare uppger att det är en svårighet med elever som behöver utmanas mer i sitt lärande men som inte vill bli utmanade samtidigt som de uppger att de inte hinner med att ge utmaningar till de elever som behöver. Under de observerade lektionerna arbetar de flesta elever med samma uppgift och innehåll. Elever som blir färdiga med lektionens uppgifter får antingen jobba vidare med nästa uppgift i läroboken eller arbeta med stenciler eller extraböcker.

---

⁴ Skollagen 2010:800 3 kap 3 §.

⁵ Förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2.2 Kunskaper.

⁶ Nordenbo, S-E. m.fl.(2008) *Teachers competences and pupil achievement in pre-school and school: A systematic review carried out for The ministry of Education and Research*, Oslo, Köpenhamn: *Danish Clearinghouse for Educational Research*, s.52f; Scheerens, J. m.fl. (2007) *Review and meta-analysis of school and teaching effectiveness*, Enschede: University of Twente, Department of Educational Organization and Management, s.120ff, 131; Hattie 2009,s110 f.

Rektorn uppger att hon inte känner till om lärare på skolan ger utmaningar till de elever som behöver det. Rektorn säger att skolan har material för att utmana elever i undervisningen. Samtidigt säger rektorn att de behöver ha en lärare som kan samla utmanade material och att det är försteläraren som kan göra detta arbete.

Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen på Tjörnarps skola utvecklas så att den stimulerar och utmanar alla elever, även de som nått längre i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionen rekommenderar att rektor utvecklar arbetet genom att tillsammans med lärare och elevhälsan lyfta elever i behov av utmaningar i de olika mötesforum som skolan har. Rent konkret handlar det om att som lärare erbjuda en större variation av uppgifter att välja mellan för elever och att de extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.⁷

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i låg utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Författningsstöd:

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2 Kunskaper,
2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att det på skolan saknas ett samlat arbete för att förbättra tryggheten och skapa studiero.

---

⁷ Skolinspektionen (2016) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen s. 6.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten upprättat under besöket.

Ett samlat arbete för att skapa trygghet saknas

Skolinspektionens granskning visar att Tjörnarps skola saknar ett medvetet arbete och ett gemensamt förhållningssätt för att skapa trygghet för eleverna. Vid lektionsobservationer, intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsa och rektor framkommer att det inte finns ett medvetet arbete på skolan för att skapa trygghet. Ingen kartläggning av tryggheten och analys av situationen har genomförts för årskurserna 1-3 under föregående eller innevarande läsår enligt intervjuer med rektorn och lärare. Åtgärder som skolan dock genomfört är exempelvis att sätta upp staket runt skolgården, erbjuda rastaktiviteter och se till att det finns rastvärdar. Dessa åtgärder kan emellertid inte härledas till ett strukturerat gemensamt arbete för att förbättra tryggheten, men är likväl positiva för eleverna.

Elever uppger i intervju att de ibland känner sig otrygga på skolan på grund av bråk i klassrummet och på skolgården. Elever kan inte redogöra för att skolan genom enkäter eller dylikt frågat dem om de är trygga på skolan. Representanter för elevhälsan säger i intervju att elever berättat för dem om stök och otrygghet på raster och i klassrum.

Lärare uppger att tryggheten förbättras av att de ofta är två vuxna i klassrummet. Däremot vet inte lärare om det finns en gemensam plan för skolan för att främja trygghet. Rektorn säger i intervju att det föregående termin genomfördes insatser riktade mot mellanstadiet, men inga insatser riktade mot lågstadiet. Skolan genomförde enkäter och intervjuer med frågor om trygghet och studiero till elever i åk 4-6 och personal, enligt rektorn. Även införandet av rastvärdar är, enligt rektorn, ett resultat av ett arbete för att främja trygghet under föregående termin.

Ett gemensamt arbete för att skapa studiero saknas

Granskningen visar att det inte finns ett samlat och systematiskt arbete med att skapa studiero på Tjörnarps skola. Elever berättar i intervjuer att arbetsron varierar och att den är mycket bättre när Skolinspektionen är på besök. Elever säger vidare att det ibland förekommer bråk i klassrummet. I intervjuer med lärare framkommer att det på skolan inte finns en gemensam strategi för att skapa studiero. Vidare uppger lärare att de saknar en dialog på skolan kring hur de ska förhålla sig till olika elever för att förbättra studieron. Rektorn bekräftar att skolan saknar en gemensam strategi för att främja studieron och att det är något skolan kommer att arbeta med. Trots att

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att skapa trygghet är bristfällig, rekommenderas skolan, i första hand, att förbättra arbetet med att skapa studiero. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att utbildningen präglas av studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens granskning visar att skolan saknar ett samlat arbete för att skapa studiero på lektionerna. Eleverna deltar inte i ett sådant arbete och lärarna vidtar inte ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö.

I skollagen, 5 kap. 3§ 2010:800 framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Enligt läroplanen⁸ ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare är skolans mål att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.⁹

Granskningen visar att det inte finns ett samlat och systematiskt arbete med att skapa studiero på Tjörnarps skola. Årskurserna 1-3 omfattas inte av Skolinspektionens skolenkät och skolan har inte genomfört egna enkäter till aktuell målgrupp. Elever berättar i intervjuer att det på lektioner förekommer att elever säger fula ord till varandra, att elever puttas och att elever bråkar sinsemellan. Elever säger att de ibland har studiero och att det oftast blir bättre när lärarna säger till de elever som stör studieron. Lärare brukar säga till med hög röst, uppger eleverna. Eleverna berättar att lärare inte har samma regler i klassrummet. Elever säger vidare att det finns ordningsregler vilka de har blivit informerade om men att de inte har varit med om att

---

⁸ Lgr11 2.2 Riktlinjer.

⁹ Lgr11 kap. 2.3 Elevers ansvar och inflytande

ta fram ordningsreglerna. Elever uppger att de pratat om arbetsro i klassrummet och om att man inte ska störa sina klasskamrater.

Lärare uppger i intervju att skolan inte har en gemensam strategi för att skapa studiero. Lärare berättar att de använder sig av olika metoder till olika elever, att de prövar sig fram. De säger vidare att de saknar en dialog inom personalen om hur de ska förhålla sig till olika elever i klassrumssituationen. Lärare uppger att rektorn inte leder arbetet med att skapa ett samlat arbete kring studiero. Representanter för elevhälsan uppger att de inte har närmare kunskap om hur studieron är i klassrummen.

Rektor uppger i intervju att skolan saknar en gemensam plan för studiero och att det är något de ska ta fram. Rektor bekräftar att likabehandlingsplanen är från läsåret 2015/16 och att nyanställd personal ännu inte fått den. Rektor uppger att lärare ska prata med elever om ordningsreglerna men att det arbetet inte kommit igång ännu och att ett gemensamt arbete kring ordningsregler saknas i dagsläget. Rektorn uppger att Höör kommun har riktlinjer för studiero för elever på högstadiet men inget specifikt för Tjörnarps skolas elevgrupp. På observerade lektioner varierar studieron från god till stundtals bristfällig, lärare ingriper ibland och ibland inte när elev stör studieron.

Även om rektor och personal på Tjörnarps skola själva identifierat studiero som ett utvecklingsområde vill Skolinspektionen understryka att detta är ett område skolan behöver arbeta samlat kring för att förbättra studieron.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att systematiskt följa upp studieron och analysera orsakerna till brister samt att påbörja ett arbete med att åtgärda bristerna. Eleverna ska delta i arbetet med att skapa studiero. Studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och ett tydligt ledarskap i klassrummet. Det är också viktigt att rektorn tar ansvar för att utveckla och förbättra olika processer.¹⁰ Det handlar här huvudsakligen om skolans arbete med normer och värden och det förebyggande

---

¹⁰ Skolinspektionen (2016) *Skolans arbete för att säkerställa studiero*.

arbete som bedrivs av elevhälsan men också om hur skolan tar ansvar för att alla elever ges det stöd och de utmaningar som de behöver.

Det är av stor vikt att rektor tillsammans med lärarna analyserar och söker orsaker till bristande studiero. Lärarnas arbete med att skapa studiero kan handla om hur de agerar både förebyggande och åtgärdande, i en elevgrupp eller kopplat till enstaka elever. Elever som inte blir tankemässigt utmanade och stimulerade på lektionerna riskerar att bli omotiverade, uttråkade och i bland stökiga.¹¹ Om det trots försök till ett gott förebyggande arbete ändå uppstår brister i studiero behöver lärare agera tydligt och effektivt för att skapa lugn och studiero igen. Det finns stöd för disciplinära åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero i skollagen.¹²

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Författningsstöd:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 och 15 §§, 10

kap. 20a § skollagen

9 kap. 20 och 22b §§ skolförordningen

Lgr 11 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

---

De övergripande skälen för bedömningen är att rektor inte ger förutsättningar för lärare att ge likvärdiga omdömen och kvalitetssäkra sina omdömen. Granskningen visar att rektor inte analyserar omdömen och eventuella skillnader i olika ämnen och årskurser samt resultat på nationella prov och lärares omdömen.

---

¹¹ Skolinspektionen (2014) *Stöd och stimulans i klassrummet – rätten att utvecklas så långt som möjligt*.

¹² Skollagen 5 kap. 6 §.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Kvalitetssäkring av omdömen saknas

Granskningen visar att lärare på skolenheten inte diskuterat likvärdiga bedömningar med kollegor eller rektor. Rättning av nationella prov i årskurs 3 sköter lärarna på egen hand, skolan har ingen samrättning av nationella prov enligt intervju med lärare och rektor. På frågan från Skolinspektionen hur rektor styr arbetet med likvärdiga bedömningar svarar lärarna att rektorn inte uttalat hur arbetet ska bedrivas.

Rektor säger att skolan har ett gott arbete med omdömen. Rektor uppger att skolan diskuterat bedömningar under föregående termin. Rektorn säger att de skulle behöva en samtalspartner i form av en annan skola för rättning av nationella prov i årskurs 3. I det inskickade materialet skriver rektorn att slutsatserna är att skolan behöver jobba mer med bedömning och att personalen behöver få fler verktyg och mer utbildning i hur man bedömer.

Diskussion och analys av omdömen saknas

Granskningen visar att rektorn i dagsläget inte följer upp om lärarnas bedömningar är likvärdiga. Eventuella avvikelser analyseras inte och resultat från alla årskurser följs inte upp eller analyseras med ett systematiskt tillvägagångssätt. Eftersom skolans samlade resultat inte följts upp kan inte en diskussion och analys av omdömen genomföras och likvärdigheten i satta omdömen säkras.

Trots att Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att kvalitetssäkra omdömen brister rekommenderar myndigheten Tjörnarps skola att i första hand starta ett utvecklingsarbete där rektorn ska föra diskussioner med lärare med utgångspunkt i uppföljning och analys för att säkerställa likvärdiga bedömningar. Detta utvecklas nedan under rubriken Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att analysera eventuella skillnader i omdömen i syfte att förbättra likvärdigheten och höja bedömningarnas kvalitet.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte analyserar skillnader i omdömen mellan olika årskurser, olika ämnen eller mellan pojkar och flickor samt mellan omdömen och resultat från nationella prov i syfte att säkerställa likvärdigheten. För att säkerställa en likvärdighet i bedömningar krävs att rektor har ett system för uppföljning och analys av eventuella skillnader i lärares omdömen.

Av läroplanen från grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet¹³ framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. I läroplanen¹⁴ anges vidare att lärare ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling och vid betygssättning utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella kunskapskraven.

Granskningen visar att rektorn i dagsläget inte följer upp eller analyserar kunskapsresultaten och därmed inte heller särskilt analyserar eventuella avvikelser i omdömen mellan och inom årskurser eller mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen rekommenderar utifrån ovanstående att rektor sammanställer och analyserar omdömen för att säkerställa att omdömen är likvärdiga och att elever blir bedömda på samma grunder samt att dessa processer kvalitetssäkras. Syftet är att utjämna skillnader inom skolan, mellan lärare, ämnen och årskurser. Bedömningar som görs av de yngre eleverna behöver, även de, vara likvärdiga eftersom den spelar en avgörande roll för att bland annat upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd. Rektor behöver årligen analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar i syfte att säkerställa likvärdiga omdömen. Därtill behöver rektor säkerställa att nationella prov beaktas vid bedömningen.¹⁵

---

¹³ Lgr 11, 2.8 kap.

¹⁴ Lgr 11 2.7 kap. bedömning och betyg.

¹⁵ Nationella prov – rättvisa, likvärdighet, digitala, Prop:2017/18:14.

På Skolinspektionens vägnar

X Cecilia Kjellman

Enhetschef
Signerat av: Cecilia Kjellman

X Sofia Hall

Föredragande
Signerat av: Sofia Hall

I handläggningen av ärendet har även Eva Bergenlöv och Andrés Brink Pinto medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- En gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 4 september 2018 och den 6 september 2018. Besöket genomfördes av Sofia Hall och Eva Bergenlöv.

Tjörnarps skola i Höör kommun är en kommunal grundskola med förskoleklass samt årskurserna 1-3. Skolan har vid besöket 56 elever varav 13 elever i förskoleklass. Skolenheten leds av en rektor.